



Cristianisme al Segle XXI fa públic el seu posicionament sobre la LOE i l'assignatura d'Educació cívica per a la ciutadania i els Drets Humans.

Instem a la Conferència Episcopal a buscar amb valentia noves vies per fer front als reptes educatius que planteja la pluralitat.

Cristianisme al Segle XXI és una associació formada per dones i homes, membres d'entitats cristianes que creiem en el missatge d'amor i d'esperança de l'Evangeli, que defensem un cristianisme no excloent ni exclusivista. L'actitud involucionista i intransigent d'un sector considerable de la jerarquia de l'Església catòlica espanyola, ha tornat a quedar en evidència en els documents sobre l'ensenyament de la religió catòlica i l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania. En coherència amb el nostre escrit sobre laïcitat i laïcisme que es va fer públic el 15 de març de 2004 al Centre Interreligiós de Barcelona, i que es pot llegir al Balanç del curs 2003-2004, manifestem el següent:

– | –

L'antiga fórmula que defensa la Conferència Episcopal Espanyola és, avui, antieducativa i anticonstitucional.

La Conferència Episcopal espanyola, en la seva declaració del 2 de març 2007, crítica envers la LOE, identifica "el dret Constitucional (article 27.3) dels pares a què els fills rebin una formació religiosa i moral d'acord amb les seves pròpies conviccions" amb una única via de donar-hi resposta: l'assignatura de religió catòlica avaluada, filla dels acords Església - Estat del període franquista.

Sense passar pàgina de l'antic model, la Llei Orgànica d'Ensenyament (LOE) fa un esforç per acontentar tothom oferint a les famílies de l'alumnat un ventall de possibilitats. La llei ratifica l'ofertament obligatori per part dels centres d'una assignatura de religió confessional per a algunes confessions (les de "reconegut arrelament": cristianisme catòlic, cristianisme evangèlic, islam i judaisme), una assignatura "alternativa" (no-confessional) de cultura religiosa o bé activitats d'estudi. Totes elles opcions no avaluables i d'aquí la queixa de la Conferència Episcopal Espanyola.



1.- La nova composició de la nostra societat fa que l'antiga fórmula que defensa la Conferència Episcopal Espanyola sigui, avui, antieducativa i anticonstitucional. Pensem que la transformació que viu la societat espanyola, caracteritzada pel constant augment de la diversitat, obliga a buscar amb valentia vies més adequades per fer front als reptes educatius que planteja la pluralitat capaces de donar resposta als drets de tots els ciutadans.

2.- Obstinar-se en una assignatura confessional dins l'horari compartit per tot l'alumnat obliga a dividir la classe, a l'hora de religió, en funció de les opcions religioses de les famílies, trencant amb el sentit de l'aula com a comunitat educativa per al creixement en la reflexió conjunta. Una segregació que implica que cada alumne/a estudia la "seva" opció, sense possibilitat de conèixer les altres perspectives presents a la classe (i a la societat); o, millor dit, hi entra en contacte des de la visió de la pròpia opció (la de la persona amb capacitat reconeguda per ensenyar catolicisme, o islam, o cristianisme evangèlic o judaisme). És per això que afirmem que l'actual model va en contra de les necessitats educatives del present. Quan algunes de les dificultats més punyents plantejades en el món dels adults tenen relació amb les "religions", com podríem desapropiar l'oportunitat que ens brinden les nostres aules de reflexió lliure, d'exploració compartida, de creixement personal i social?

3.- Creiem que la realitat del segle XXI demana poder oferir uns crèdits comuns per a tot l'alumnat, que proporcionin els instruments per entendre la presència religiosa en l'entorn (entorn immediat i en sentit ampli); per poder-se qüestionar, per poder reflexionar a partir de les propostes dels/de les mestres de les diverses tradicions religioses; per poder valorar les seves aportacions; per poder distingir el gra de la palla. Per tenir criteri entre el que pot oferir l'àmbit religiós i allò que són distorsions culturals dutes a terme en nom d'aquest àmbit. Un currículum elaborat des de l'interès i el coneixement del fet religiós i la història de les religions, que no deixi nus i inermes els nois i noies davant els grans interrogants i reptes ineludibles del món contemporani. Uns continguts impartits per un professorat apte, amb els mateixos drets i deures que el conjunt dels professionals de l'ensenyament.

4.- Cal distingir entre les necessitats educatives de la classe i el dret a una formació religiosa confessional. Pensem que és responsabilitat de cada confessió, fora de l'horari compartit, vetllar per l'oferiment d'aquesta formació, rebent aquell suport necessari per poder-ho fer. Les característiques de les comunitats i les seves necessitats són molt diverses, i les formes de suport han de poder donar resposta a aquesta gran diversitat.



5.- Qüestionem la constitucionalitat de l'actual model ja que, en contra del que disposa l'article 14.1 de la Constitució, estableix una clara discriminació per motiu de religió, limitant el dret a només quatre confessions. ¿On queda el "dret a la formació d'acord amb les pròpies conviccions" d'aquelles confessions que no mereixen l'arbitrari reconeixement de "l'arrelament notori" (budistes, hindús, sikhs, baha'ís, i un llarg etcètera)? Només separant els dos objectius, oferint, d'una banda, una cultura religiosa d'interès per a tot l'alumnat i, de l'altra, suport a la formació religiosa confessional fora del currículum compartit, veiem possible garantir el dret de la totalitat de la ciutadania, en la seva gran diversitat religiosa.

– II –

Demanem una Església de portes obertes, que no es replegui sobre ella mateixa. Una Església que busqui convèncer i no vèncer.

Pel que fa a la bel·ligerància de la Conferència Episcopal Espanyola respecte de l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania i els Drets Humans, creiem que la crítica que en formula qüestiona el dret de l'Estat a contribuir a la formació de la consciència moral cívica de l'alumnat a tots els centres. La Conferència Episcopal, en la seva argumentació, no deixa pràcticament espai per a un ampli marge ètic compartit per tot l'alumnat.

El repte de les nostres societats, en un món globalitzat i en constant transformació, és procurar crear una trama harmònica en la diversitat. Avui, més que mai, la nostra societat ha de ser capaç d'assolir la cohesió en la diferència. Ha de ser capaç d'assumir –sense esquerdar-se- la constant incorporació de persones i grups de procedències ben diverses. Això exigeix un immens esforç en el desenvolupament d'una ètica col·lectiva. Un esforç formatiu integral que cal dur a terme en el marc de l'ensenyament obligatori.

Per això no creiem que es pugui posar en qüestió el dret de l'Estat a fer una proposta en aquest sentit. La nova assignatura té per objectiu el ple desenvolupament de la personalitat pel que fa al respecte dels principis democràtics de convivència, els drets i les llibertats fonamentals. Un objectiu lloable. Tan sols caldria vetllar perquè el seu desplegament fos assumible per qualsevol centre, sigui quin sigui el seu ideari i el seu projecte educatiu, mentre aquest es trobi dins del marc constitucional.



– III –

Demanam:

1. Als responsables de l'Església

Una Església que no es replegui sobre ella mateixa, sempre en línia amb els sectors ultraconservadors. Una Església, de portes obertes.

Una Església que no amenaci ni estigui en guàrdia permanent contra els representats polítics elegits per la societat. Una Església que no abanderi manifestacions, com si fos un partit polític. Que intenti convèncer i no vèncer.

Una Església que no mantingui diàriament l'antitestimoni des de la seva pròpia emissora i que no escandalitzi justificant la seva desídia i la seva por en la conservació dels llocs de treball

Una Església que tracti d'entendre i que tingui una actitud acollidora en vers els qui no pensen com ella.

Una Església que tingui les portes obertes per dialogar sobre temes transcendentals, en comptes de renyar permanentment a propis i estranys quan aquests tracten de donar respostes als problemes complexos d'avui.

2. Als responsables del govern de l'Estat

Que analitzin les bases jurídiques civils en les quals l'Església catòlica es fonamenta per a prendre posicions en la qüestió aquí tractada i que verifiquin, en aquesta matèria i en altres, si no seria convenient i fins i tot necessari que l'Església catòlica i les altres confessions religioses s'ajustessin al dret comú, sense perjudici de respectar, en el seu estricte significat, l'article 16 de la Constitució, sobre el reconeixement particular del qual és objecte l'Església catòlica.

Barcelona, 6 de juny de 2007.



Formen part de Cristianisme al Segle XXI: *Acció Solidària contra l'Atur / Associació CIC / Centre d'estudis Francesc Eiximenis / Centre Ecumènic de Catalunya / Col·lectiu de Dones en l'Església / Cristianisme i Justícia / Cristians pel Socialisme / Cristians segle XXI de Gràcia / El Pregó / Església Plural / Espai Obert / Foc Nou / Lliga espiritual de la Mare de Déu de Montserrat / Som Església Catalunya*

Contacte: cristianismexxi@cristianismexxi.org